

**IZVJEŠTAJ O RADU
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, februara/veljače 2008. godine

SADRŽAJ

UVOD.....	3
1. STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOSŁJAVANJA	3
1.1. Zaposlenost.....	3
1.2. Nezaposlenost.....	4
1.3. Nezaposlenost po kantonima.....	5
1.4. Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti.....	6
1.5. Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih.....	6
1.6. Promjene u evidenciji nezaposlenih.....	7
1.7. Tražnja radne snage.....	8
1.8. Zapošļavanje lica sa evidencije službi za zapošļavanje.....	8
1.9. Suzbijanje rada na crno.....	8
2. MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI.....	9
2.1. Novčana naknada.....	9
2.2. Zdravstveno osiguranje.....	9
2.3. Penzijsko i invalidsko osiguranje.....	10
2.4. Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju.....	10
2.5. Novčana naknada po Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica...	10
2.6. Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali ili ostaju bez posla po osnovu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća.....	11
2.7. Rješavanje u drugostepenom postupku.....	12
3. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA.....	12
3.1. Programi poticaja zapošļavanja u kantonalnim službama za zapošļavanje.....	13
3.2. Program dugoročnih plasmana za poticaj zapošļavanja.....	17
3.3. Program zapošļavanja asistenata u visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim institucijama.....	17
3.4. Program zapošļavanja povratnika u Bosni i Hercegovini.....	18
3.5. Drugi projekat podrške zapošļavanju (SESP).....	19
3.6. Sajmovi zapošļavanja.....	20
3.7. Obuka, dokvalifikacija i prekvalifikacija metalskih radnika za rad u Italiji.....	21
3.8. Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj.....	21
4. ZAPOSŁJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA	22
5. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA.....	23
6. ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA	23
7. INFORMIRANJE	24
8. AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE	24
8.1. Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošļavanja («Papilot»).....	24
8.2. Uvođenje sistema upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2000.....	25
8.3. Program poticaja zapošļavanja stručnih saradnika u kantonalnim službama za zapošļavanje.....	26
9. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE.....	26
10. UPRAVNI ODBOR.....	28
11. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE.....	29
12. SURADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA.....	29

UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje¹, kao javna ustanova, shodno odredbama člana 5. *Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba* («Službene novine Federacije BiH», br. 55/00, 41/01 i 22/05), između ostalog, nadležan je da:

- predlaže i prati realizaciju mjera za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba
- usklađuje, koordinira i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH
- predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih osoba i njihovu profesionalnu rehabilitaciju i osigurava ispunjavanje uvjeta za njihovo zapošljavanje u suradnji za službama za zapošljavanje
- pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima
- objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti
- odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog službe za zapošljavanje
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

U izvještajnom periodu, Federalni zavod je izvršavao obaveze utvrđene Zakonom, Statutom i Programom rada.

1. STANJE I TENDENCIJE U OBLASTI RADA I ZAPOŠLJAVANJA

Aktivnosti Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2007. godini bile su usmjerene na očuvanje dostignutog nivoa zaposlenosti i provođenje ukupnih mjera kojima se pospješuju i unapređuju uvjeti za zapošljavanje, posredovanje u zapošljavanju i materijalno-socijalna sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme nezaposlenosti.

Navedene aktivnosti su se odvijale u skladu sa nadležnostima utvrđenim:

- Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i drugim propisima iz oblasti zapošljavanja
- Odlukom o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja
- Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

1.1. Zaposlenost

U Federaciji Bosne i Hercegovine, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, tokom 2007. godine prosječno je bilo zaposleno 405.086 radnika, što je u odnosu na prosjek 2006. godine (389.601) *povećanje za 15.485 radnika, odnosno 3,97%*.

Podaci o broju zaposlenih odnose se na zaposlene koji imaju zasnovan radni odnos bez obzira na vrstu radnog odnosa i dužinu radnog vremena. U taj broj uključeni su zaposleni u poslovnim subjektima (pravne osobe), zanatstvu i slobodnim profesijama, odbrani i

---

¹ Federalni zavod za zapošljavanje osnovan je *Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba*, a registriran je kod Suda i počeo sa radom 16.8.2001. godine

policiji. Broj zaposlenih u 1991. godini na teritoriji koja je sada Federacija BiH iznosio je 631.020, tako da je nivo zaposlenosti u 2007. godini (405.086) dostigao 64,19 % nivoa iz 1991. godine.

Prosječna stopa zaposlenosti² radno sposobnog stanovništva u Federaciji BiH u 2007. godini iznosila je 25,63%, a kreće se od 16,19% u Unsko-sanskom kantonu do 36,47% u Kantonu Sarajevo.

1.2. Nezaposlenost

Prosječan broj nezaposlenih u 2007. godini iznosio je 370.459 i u odnosu na prosjek 2006. godine (355.102) veći je za 15.357 ili 4,32%.

Povećan broj nezaposlenih posljedica je:

- nedovoljne razvijenosti privrede
- stečaja i likvidacije poduzeća
- nedostatka odgovarajućih mjera ekonomske politike
- nedovoljnog ulaganja u otvaranje novih radnih mjesta
- visoke zastupljenosti skrivene (sive) ekonomije
- motiviranosti za prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih radi sticanja prava na zdravstvenu zaštitu i prava na novčanu naknadu po *Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica*
- završetka obrazovanja³ i dr.

Prosječna stopa nezaposlenosti⁴ u Federaciji BiH 2007. godine iznosila je 47,8% i ima blagu tendenciju rasta u odnosu na prethodne godine.

Pravo stanje je teško utvrditi jer mnogi sa evidencije nezaposlenih rade na crno u privatnim firmama i međunarodnim organizacijama koje djeluju u BiH. Prema nekim istraživanjima i procjenama Svjetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda, stopa nezaposlenosti iznosi 17% - 23%, a prema rezultatima ankete o radnoj snazi, koju je u 2007. godini provela Agencija za statistiku BiH, stopa nezaposlenosti u Federaciji BiH je 31,1%.

Bez obzira na način iskazivanja stope nezaposlenosti, ona ukazuje na potrebu većeg angažiranja društva u cjelini, te svih institucija koje na bilo koji način imaju uticaja na rješavanje ovog problema. Ovakvo stanje zahtijeva obavezu reforme tržišta rada i prilagođavanje ovog dijela socijalnog sektora tržišnim uvjetima privređivanja.

Do porasta nezaposlenosti, pored nedovoljnog investiranja u otvaranje novih radnih mjesta, tokom 2007. godine došlo je i zbog otpuštanja radnika.

U strukturnim obilježjima nezaposlenosti u Federaciji BiH nema bitnijih promjena u odnosu na prethodne godine. To se i dalje ogleda u:

- porastu nezaposlenosti
- prosjeku čekanja na posao od preko tri godine, a lica dobi od 35 do 55 godina – i duže od pet godina

---

² Stopa zaposlenosti je procenat učešća zaposlenih u ukupnom broju *radno sposobnog stanovništva* (u dobi 15-65 godina).

³ Srednju školu u školskoj 2006/2007. godini završilo je 27.606 učenika, a fakultete i više škole 6.976 studenata.

⁴ Stopa nezaposlenosti je procenat učešća nezaposlenih u ukupnom broju (zbiru) *zaposlenih i nezaposlenih osoba*. Stopa nezaposlenosti stanovništva u dobi 15-74 godine za novembar 2007. godine u nekim zemljama Evropske unije i zemljama regiona je sljedeća: u SR Njemačkoj 7,9%, Austriji 4,3%, Češkoj Republici 4,8%, Poljskoj 8,5%, Slovačkoj 11,0%, Rumuniji 7,2%, Bugarskoj 5,8%, Sloveniji 4,3%, EU (27 zemalja) 6,9% i EU (15 zemalja) 6,8%. U SAD-u je 4,7% i Japanu 3,8% (Izvor: Eurostat).

- broju stručnih lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih (230.437), od kojih 120.507 (52,3%) prvi put traže zaposlenje.

Problem nezaposlenosti i njegovo rješavanje je znatno teže u slabije razvijenim područjima (regijama i kantonima) jer ne postoje mehanizmi podrške razvoju tih regija.

Tabela 1: Pregled osnovnih pokazatelja o nezaposlenosti u Federaciji BiH u 2007. godini

Pokazatelji		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1.	Broj zaposlenih	381.639	394.038	396.003	396.003	397.754	401.254	407.885	408.343	409.897	413.669	419.125	423.440
2.	Lica koja traže zaposlenje - UKUPNO	367.449	371.161	371.156	371.156	370.738	373.519	370.410	369.886	371.017	371.342	370.303	367.570
2.1.	Žene	173.944	174.970	175.245	175.245	175.991	178.302	178.457	179.229	180.315	181.029	181.293	179.962
3.	Stručna lica	196.875	196.610	195.810	195.810	193.943	194.454	191.831	199.580	199.105	199.389	197.976	194.572
4.	Nestručna lica	233.112	234.581	233.671	233.671	231.107	231.969	229.509	228.924	229.067	228.744	227.158	224.635
5.	Lica koja traže zaposlenje prvi put	134.337	136.580	137.485	137.485	139.631	141.550	140.901	140.962	141.950	142.598	143.145	142.935
6.	Prijavljeni na evidenciju u toku mjeseca	11.375	10.493	8.412	8.412	7.381	11.297	12.029	8.891	9.788	8.906	8.269	7.240
7.	Zaposleni sa evidencije	2.948	3.459	3.957	3.957	4.809	5.373	11.403	5.061	4.552	4.327	4.358	4.225
8.	Prekinut radni odnos	1.559	1.070	988	988	926	762	1.191	1.625	1.302	1.320	1.278	1.317
9.	Brisani sa evidencije u toku mjeseca	6.294	6.781	8.417	8.417	7.604	8.516	15.138	9.415	8.656	8.581	9.308	9.973
10.	Prijave o potrebama za radnicima	1.546	1.499	2.082	2.082	2.138	2.506	4.437	2.816	2.603	2.028	1.802	1.525
11.	Realizirane prijave u toku mjeseca	1.782	2.238	2.639	2.639	3.106	3.550	7.556	2.943	3.334	2.622	2.921	2.303
12.	Korisnici novčane naknade	6.010	6.488	6.689	6.689	5.905	5.681	5.665	5.262	5.495	5.425	5.740	5.521
13.	Korisnici zdravstvene zaštite	218.107	218.582	218.488	218.488	215.421	213.156	207.592	206.946	208.475	207.977	207.191	206.649
14.	Demobilizirani branitelji	69.467	76.742	80.219	80.219	85.394	86.406	85.960	86.480	85.970	87.080	90.142	87.480

1.3. Nezaposlenost po kantonima

Povećanje broja nezaposlenih lica evidentirano je u osam kantona.

Značajniji porast broja nezaposlenih u odnosu na 2006. godinu evidentiran je u Zapadnohercegovačkom (19,52%), Kantonu 10 (12,46%) i Posavskom kantonu (12,22%).

Manji broj nezaposlenih evidentiran je u Bosansko-podrinjskom (- 1,08%) i Kantonu Sarajevo (- 0,96%).

1. U Unsko-sanskom kantonu je evidentirano povećanje nezaposlenih za 3.138 lica ili 8,27%. Izdvaja se općina Velika Kladuša sa 1.287 novih nezaposlenih lica, što je povećanje za 21,39% u odnosu na 2006. godinu.

2. Posavski kanton je zabilježio povećanje nezaposlenosti (12,22%) u odnosu na 2006. godinu. Najveći porast broja nezaposlenih je evidentiran u općini Orašje, i to za 481 ili 16,43%.
3. U Tuzlanskom kantonu je povećan broj nezaposlenih za 3.257 ili 3,80%. Porast broja nezaposlenih zabilježen je u većini općina, a najveći je zabilježen u općini Tuzla, za 764 ili 4,15%, a smanjenje u općini Gračanica za 366, gdje je nezaposlenih manje za 4,20%.
4. U Zeničko-dobojskom kantonu je zabilježeno blaže povećanje broja nezaposlenih u odnosu na prosjek iz 2006. godine u Federaciji BiH (za 0,28%). Najveći porast nezaposlenosti je evidentiran u općini Zavidovići, za 109 (1,47%), a smanjenje za 3,39% evidentirano je u općini Maglaj.
5. U Bosansko-podrinjskom kantonu smanjen je broj nezaposlenih za 1,08% u odnosu na 2006. godinu, a u općini Goražde evidentirano je smanjenje za 1,26%.
6. Srednjobosanski kanton je zabilježio porast nezaposlenosti za 7,39%. U općini Travnik je evidentiran najveći porast nezaposlenosti, za 12,84%, te općini Jajce, za 11,41%, a smanjen je broj nezaposlenih u općinama Dobretići (16,46%) i Kreševo (4,90%).
7. U Hercegovačko-neretvanskom kantonu je zabilježeno povećanje broja nezaposlenih lica za 11,51%. U općini Mostar evidentiran je povećan broj nezaposlenih za 1.094 (7,40%), u Čitluku (36,25%) i Čapljini (20,59%), a najmanji rast nezaposlenosti je u općini Neum (0,93%).
8. Zapadnohercegovački kanton je zabilježio povećanje nezaposlenosti za 19,52%, sa najvećim porastom u općinama Ljubuški (38,49%) i Posušje (35,38%).
9. U Kantonu Sarajevo evidentiran je manji broj nezaposlenih za 653 ili 0,96%. Porast je zabilježen u općinama Trnovo (3,98%) i Ilijaš (1,75%), a u ostalim općinama u 2007. godini manje je nezaposlenih nego u 2006.
10. U Kantonu 10 (Livno) evidentirano je povećanje broja nezaposlenih lica za 12,46%, sa najvećim povećanjem u općinama Tomislavgrad (17,94%) i Livno (12,87%).

1.4. Učešće žena u registriranoj nezaposlenosti

Broj nezaposlenih žena u Federaciji BiH u 2007. godini iznosio je 177.837, što je povećanje za 9.903 ili 5,90% u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po kantonima, evidentiran je rast broja nezaposlenih žena u osam kantona, a u Tuzlanskom (11,69%), Zapadnohercegovačkom (10,11%), Unsko-sanskom (10,40%) i Hercegovačko-neretvanskom kantonu (8,89%) evidentiran je najveći porast.

Manji broj nezaposlenih žena evidentiran je u Kantonu Sarajevo (-0,56%) i Bosansko-podrinjskom kantonu (-0,29%).

1.5. Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih

Broj stručnih lica koja traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2007. u odnosu na 2006. godinu povećan je za 4.788 ili 2,12 %.

Posmatrano po stručnoj spremi, broj stručnih lica koja traže zaposlenje povećao se u svim stepenima stručnosti. Najveći relativni porast nezaposlenosti evidentiran je kod lica sa visokom spremom (VSS), za 8,69%, te višom stručnom spremom (VŠS), za 2,92%.

Manji broj nezaposlenosti je evidentiran kod visokokvalifikovanih lica (VKV), za 49 (-1,70%).

Broj nestručnih lica koja traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2007. godini u odnosu na 2006. veći je za 10.569 ili 8,16%.

Povećanje nezaposlenosti je evidentirano kod nekvalifikovanih lica (NKV) za 8,36%, a smanjenje kod lica sa nižom stručnom spremom (NSS) za 102 (-9,06%).

Broj lica koja prvi put traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2007. veći je za 20.355 ili 11,58% u odnosu na 2006. godinu.

Prosječan broj stručnih lica koja prvi put traže zaposlenje u 2007. u odnosu na 2006. godinu povećan je za 12.282 ili 11,35%. Posmatrano po stručnoj spremi, u odnosu na prethodnu godinu, najveći porast je evidentiran kod VSS (25,62%) i lica sa srednjom stručnom spremom (14,76%), a najmanje povećanje je kod kvalifikovanih lica, za 8,72% .

1.6. Promjene u evidenciji nezaposlenih

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja, sa evidencije službi za zapošljavanje, po raznim osnovama, u 2007. godini u Federaciji BiH **brisano je 106.085** lica (mjesečno 8.840). U odnosu na 2006. godinu, to je povećanje za 34,26%.

U istom periodu **prijavljeno je 111.288** lica (mjesečno 9.274), što je u odnosu na prethodnu godinu više za 18,51%.

Na evidencijama nezaposlenih u Federaciji BiH u 2007. godini najbrojnija su bila sljedeća zanimanja:

- III stepen (KV) – prodavač, automehaničar, bravar, konobar
- IV stepen (SSS) – ekonomski tehničar, maturant gimnazije, mašinski tehničar, medicinska sestra
- VI stepen (VŠS) – ekonomista, pravnik, nastavnik (raznih smjerova)
- VII stepen (VSS) – diplomirani ekonomist, diplomirani pravnik i diplomirani kriminalist.

U pojedinim kantonima uočava se veliki broj nezaposlenih određenih zanimanja dok ih u drugim kantonima nema, a gdje je izražena potreba za tim zanimanjima, što ukazuje na slabu pokretljivost radne snage u Bosni i Hercegovini.

Evidentna je potražnja za farmaceutima (magistrima farmacije) i diplomiranim inženjerima informatike i elektronike i ima ih vrlo malo na evidenciji nezaposlenih, kao i diplomiranih inženjera telekomunikacija, saobraćaja, geodezije, geologije i građevine.

Među nezaposlenim osobama sa visokom stručnom spremom najbrojniji su diplomirani pravnici i diplomirani ekonomisti, ali oni najbrže i dolaze do zaposlenja.

Analiza oglasa u štampi, Internet-portalima i zavodima za zapošljavanje pokazuje da su na tržištu rada traženi komercijalisti i prodavači, a veliko zanimanje je i za radnicima u bankama i mikrokreditnim organizacijama, knjigovođama i raznim drugim ekonomskim zanimanjima.

Nakon ekonomskih zanimanja, povećana potražnja zabilježena je u građevinskom sektoru, a veliko zanimanje za građevinskim radnicima pokazivale su kompanije iz susjednih zemalja i zemalja Evropske unije. Riječ je ne samo o radnicima za rad na gradilištu već i o visokokvalificiranim kadrovima tehničkog smjera.

Razlog povećanja broja oglasa tokom ljetne sezone treba tražiti u povećanoj potražnji za određenim profilom radnika, konkretno za komercijalistima i prodavačima, jer se tada

povećava aktivnost u trgovini. Isto tako, ljeto je i sezona pojačanih građevinskih radova. U istom periodu, povećana je i potražnja za radnicima u ugostiteljstvu.

Najviše pripravnika traženo je u državnoj administraciji.

1.7. Tražnja radne snage

Prosječna mjesečna tražnja radne snage registrirana u službama za zapošljavanje u toku 2007. godine iznosila je 2.280, što je povećanje za 66,80% u odnosu na 2006. godinu. Od toga je registrirano 907 tražnji na neodređeno vrijeme, što je više za 67,81%, a 1.373 tražnje na određeno vrijeme, što je povećanje za 66,13%.

Polako jača interes poslodavaca za suradnjom sa službama za zapošljavanje u posredovanju pri zapošljavanju. Prosječna mjesečna zadovoljena tražnja radne snage⁵ registrirana u službama za zapošljavanje u toku 2007. godine iznosila je 3.150, što je povećanje za 53,93% u odnosu na 2006. godinu. Od toga je registrirano 1.628 tražnji na neodređeno vrijeme, što je više za 57,17% u odnosu na prethodnu godinu, te 1.522 tražnje na određeno vrijeme (povećanje za 50,61%).

Zapošljavanje lica sa evidencije premašuje registriranu tražnju. To je rezultat veće individualne aktivnosti nezaposlenih lica u traženju posla i pozitivnog odnosa službi u posredovanju pri zapošljavanju. Treba imati u vidu da poslodavci nemaju obavezu da prijavljuju slobodna radna mjesta službama za zapošljavanje, te da se, u skladu s tim, ukupna tražnja radne snage na tržištu rada u Federaciji BiH ne registrira u službama za zapošljavanje.

1.8. Zapošljavanje lica sa evidencije službi za zapošljavanje

Prosječni mjesečni broj lica koja su zaposlena sa evidencije službi za zapošljavanje povećan je u 2007. u odnosu na 2006. godinu za 53,35%. U 2007. godini službe za zapošljavanje su posredovale u zapošljavanju za 58.727 osoba sa evidencije nezaposlenih.

Posmatrano po kantonima, broj posredovanja se kreće od 734 u Bosansko-podrinjskom, 798 u Kantonu 10, 815 u Posavskom, 1.237 u Zapadnohercegovačkom, 4.146 u Hercegovačko-neretvanskom, 4.898 u Unsko-sanskom, 5.887 u Srednjobosanskom, 9.177 u Zeničko-dobojskom, 14.316 u Kantonu Sarajevo do 16.719 u Tuzlanskom kantonu.

1.9. Suzbijanje rada na crno

U akciji suzbijanja rada na crno u Federaciji BiH u julu 2007. godine kontrolirano je 12.358 privrednih subjekata, a prilikom kontrole 65.381 zaposlenika zatečeno je 2.907 koji nisu bili prijavljeni Federalnom zavodu za PIO/MIO ili koji su radili na crno. Porezna uprava Federacije BiH je za taj mjesec evidentirala 27 miliona KM neuplaćenih doprinosa na plaće.

Tokom jula Federalnom zavodu za PIO/MIO prijavljena je 41.971 osoba, a u istom periodu na evidenciju nezaposlenih prijavljeno je novih 12.029 osoba, dok je sa evidencija brisano 15.138 nezaposlenih osoba.

Akcija je ponovljena i u novembru 2007. godine. Nakon završetka akcije (u julu i novembru) sa evidencije nezaposlenih brisano je 25.643 lica. To je znatno manje u odnosu na broj novoprijavljenih na evidenciju Federalnog zavoda za PIO/MIO.

---

⁵ Ukupna registrirana zadovoljena tražnja za radnom snagom ostvarena na osnovu objavljenih oglasa, dostavljenih prijava službama za zapošljavanje i drugih oblika zapošljavanja koje su poslodavci dali na uvid službama za zapošljavanje ili su službe u radu i obradi određenih podataka došle do saznanja o tome.

Također, uočeno je da su pojedina lica prijavljena i odjavljena više puta tokom posmatranog perioda, kao i da se svi novoprijavljeni nisu nalazili na evidenciji nezaposlenih.

Porezni inspektori su tokom prvog dijela akcije kod kontroliranih subjekata utvrdili da nisu plaćene obaveze poreza na plaću i doprinosi za zdravstvo, PIO i nezaposlene u iznosu od 27 miliona KM i 1,5 miliona KM ostalih poreza. Vlada Federacije BiH je razmatrala Izvještaj o realizaciji Plana akcije suzbijanja rada na crno i zaključila da je akcija bila uspješna.

U akciju suzbijanja rada na crno, uz Federalnu upravu za inspekcijske poslove, uključeni su bili: Porezna uprava Federacije BiH, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, federalni i kantonalni zavodi za zdravstveno osiguranje i zapošljavanje, Jedinica za podršku Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, Odjel za strance pri Ministarstvu sigurnosti BiH, predsjednici općinskih sudova, te predstavnici federalnih i kantonalnih ministarstva rada, socijalne politike i za pitanja boraca.

Vlada Federacije BiH je zadužila Federalnu upravu za inspekcijske poslove da u suradnji sa kantonalnim inspekcijama nastavi sa akcijom suzbijanja rada na crno, kao i da izvrši kontrolu rada službi za zapošljavanje i vođenja evidencija nezaposlenih. Ukazano je i na potrebu da se pooštre sankcije za poslodavce koji zapošljavaju radnike na crno.

2. MATERIJALNA I SOCIJALNA SIGURNOST ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Članom 28. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisano je da zaposlenici osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti prvenstveno osiguranjem za slučaj nezaposlenosti. Materijalna i socijalna sigurnost podrazumijeva novčanu naknadu i uplatu doprinosa za zdravstveno i penzijsko osiguranje u skladu sa ovim i drugim zakonima.

2.1. Novčana naknada

Novčana naknada je jedno od osnovnih prava iz radnog odnosa. To pravo, prema članu 29. Zakona, stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, s tim da se kao vrijeme provedeno na radu smatra vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem poreza i obaveznih doprinosa. Visinu novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe koju objavljuje Federalni zavod za statistiku. Novčana naknada može trajati od tri do 24 mjeseca, zavisno od vremena provedenog na radu.

U 2007. godini u Federaciji BiH novčanu naknadu, nakon prestanka radnog odnosa, koristilo je prosječno mjesečno 5.789 nezaposlenih osoba. U odnosu na 2006. godinu, broj korisnika novčane naknade je povećan za 0,36%. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje utrošile su 21.118.210 KM.

2.2. Zdravstveno osiguranje

Članom 31. stav 1. Zakona određeno je da se zdravstveno osiguranje nezaposlenoj osobi osigurava u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a članom 19. tač. 12, 13. i 14. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je pod kojim uvjetima nezaposlena lica koja su prijavljena zavodu za zapošljavanje imaju obavezno zdravstveno osiguranje.

Članom 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju dalje je propisano da osnovicu, način obračunavanja i uplate doprinosa za nezaposlene osobe utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Iz navedenih zakonskih propisa vidljivo je da kantonalne službe za zapošljavanje i Federalni zavod nemaju nikakvog uticaja kod određivanja davanja za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, tako da su izdvajanja za zdravstveno osiguranje različito utvrđena po kantonima i kreću se od 4,00 do 20,00 KM po nezaposlenoj osobi.

Federalni zavod, prema Zakonu, dodjeljuje kantonalnim službama za zapošljavanje nedostajuća sredstva za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih lica. Prema Odluci o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja («Službene novine Federacije BiH», broj 22/03), kojom su utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava službama za zapošljavanje, kada su u pitanju nedostajuća sredstva za zdravstveno osiguranje nezaposlenih lica, propisano je da će Federalni zavod raspodijeliti sredstva samo za onaj dio neplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje gdje obezbijedena izdvajanja ne prelaze 6,00 KM po nezaposlenom licu mjesečno.

Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje stalno ukazuju na probleme u vezi sa zdravstvenom zaštitom nezaposlenih lica, kao i na nerealne odluke o visini izdvajanja koje kantonalne skupštine donose na prijedlog kantonalnih zavoda za zdravstveno osiguranje.

U izvještajnom periodu u Federaciji BiH zdravstvenim osiguranjem bilo je obuhvaćeno prosječno mjesečno 213.111 nezaposlenih osoba. U odnosu na 2006. godinu, broj korisnika ovog prava povećan je za 0,09%. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje utrošile su 20.631.990 KM.

2.3. Penzijsko i invalidsko osiguranje

Članom 31. stav 2 Zakona određeno je da se penzijsko i invalidsko osiguranje obezbjeđuje nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine do sticanja uvjeta za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

U 2007. godini ovo pravo u Federaciji BiH ostvarilo je 906 nezaposlenih osoba. Za realizaciju ovog prava kantonalne službe za zapošljavanje utrošile su 1.213.933 KM.

2.4. Primjena međunarodnih sporazuma/ugovora o socijalnom osiguranju

Po Sporazumu o socijalnom osiguranju, koji je potpisan između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije («Službeni glasnik BiH», broj 16/03), izdato je 481 uvjerenje o periodima osiguranja u Federaciji BiH kao i o korištenju novčane naknade za slučaj nezaposlenosti za lica koja su bila osiguranici na teritoriji Federacije BiH, a prema Ugovoru o socijalnom osiguranju, potpisanom između BiH i Republike Hrvatske («Službeni glasnik BiH», broj 6/03), izdato je 726 uvjerenja o potvrđivanju staža osiguranja i korištenju prava na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti u Federaciji BiH.

2.5. Novčana naknada po Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica

Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica («Službene novine Federacije BiH», broj 61/06) stupio je na snagu 24.10.2006., a primjenjuje se od 01.01.2007. godine. Prema tom zakonu pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti imaju demobilizirani branitelji koji se u smislu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba smatraju nezaposlenim osobama.

Članom 8. Zakona propisano je da nezaposleni demobilizirani branitelj ima pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti zavisno od vremena provedenog u oružanim

snagama ako se u smislu *Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba* smatra nezaposlenim licem te ako ne ostvaruje prihod, po bilo kojem osnovu, koji prelazi mjesečno 25% prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH u toku prethodne godine, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.

U skladu sa članom 10. stav 2 Zakona, direktor Federalnog zavoda donio je *Uputstvo o načinu ostvarivanja i isplate novčane naknade demobiliziranim braniočima za vrijeme nezaposlenosti* («Službene novine Federacije BiH», broj 81/06).

Za realizaciju prava na novčanu naknadu demobiliziranih branilaca prema *Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica* za sve isplate koje se odnose na period maj-decembar 2007. godine osigurana su sredstva iz sljedećih izvora:

Tabela 2

Red. br.	Služba za zapošljavanje (kanton/županija)	PROSJEČAN BROJ KORISNIKA MJESEČNO (kol.4/8/150,80)	UKUPNE ISPLATE (SUM(kol.5:kol.8))	KANTONALNA SLUŽBA	KANTONALNA VLADA	FEDERALNI ZAVOD	VLADA FEDERACIJE
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Unsko-sanski	7.198	8.683.947,20	150.000,00	913.452,00	2.025.296,58	5.595.198,62
2	Posavski	3.342	4.031.827,60	100.000,00	0,00	1.232.637,61	2.699.189,99
3	Tuzlanski	20.245	24.423.939,14	961.910,54	0,00	6.335.223,14	17.126.805,46
4	Ženičko-dobojski	14.945	18.029.469,73	2.086.724,73	0,00	4.328.923,91	11.613.821,09
5	Bosansko-podrinjski	1.132	1.366.197,50	142.488,70	0,00	329.932,12	893.776,68
6	Srednjobosanski	11.455	13.819.128,80	1.121.500,00	0,00	3.469.072,31	9.228.556,49
7	Hercegovačko-neretvanski	7.296	8.801.343,00	1.603.455,00	0,00	1.830.758,41	5.367.129,59
8	Zapadnohercegovački	2.053	2.476.388,24	173.165,84	0,00	605.298,83	1.697.923,57
9	Kanton Sarajevo	10.434	12.588.115,71	7.499.065,31	0,00	0,00	5.089.050,40
10	Kanton 10 (Livno)	1.995	2.406.431,39	467.352,99	0,00	500.530,29	1.438.548,11
	Svega	80.095	96.626.788,31	14.305.663,11	913.452,00	20.657.673,20	60.750.000,00

Ukupno je izvršeno 661.887 pojedinačnih isplata ili prosječno mjesečno 82.739.

Prosječan broj korisnika, izračunat na bazi isplaćenih sredstava (150,80 KM mjesečno), nešto je manji (80.095) zato što početak i prestanak ostvarivanja prava na novčanu naknadu nisu vezani isključivo za prvi i posljednji dan u mjesecu.

2.6. Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali ili ostaju bez posla po osnovu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća

U skladu sa *Programom mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali ili ostaju bez posla po osnovu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća* («Službene novine Federacije BiH», broj 5/07), Upravni odbor Federalnog zavoda usvojio je *Operativni plan* kojim je utvrđen slijed postupaka učesnika u realizaciji Programa mjera, te uvjeti i kriteriji za raspodjelu namjenskih sredstava radi podrške kantonalnim službama.

Finansijskim planom Federalnog zavoda za ove namjene prvobitno je bilo planirano šest miliona KM (20% od ukupnih sredstava ostvarenih uplatom doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti koja pripadaju ovom zavodu), a finansijskim planovima kantonalnih službi je planirano 2,5 miliona. S obzirom na to da iz drugih kantona nije bilo zahtjeva u skladu sa utvrđenim procedurama, izvršene su izmjene i dopune Finansijskog plana, kojima su preostala sredstva preusmjerena za isplate novčane naknade demobiliziranim braniteljima.

Nažalost, agencije za privatizaciju na federalnom i kantonalnom nivou nisu ispunile svoje obaveze iz Programa mjera (osiguranje 15% od sredstava koja pripadaju Federaciji BiH ostvarenih privatizacijom poduzeća).

Na osnovu Kriterija raspodjele iz Operativnog plana Federalnog zavoda (zaposleni, nezaposleni, novoprijavljeni nezaposleni i dio po osnovu solidarnosti), sredstva su *opredijeljena* službama za zapošljavanje u kantonima:

1. Unsko-sanski.....	613.003 KM
2. Posavski.....	148.824 KM
3. Tuzlanski	1.212.079 KM
4. Zeničko-dobojski	1.048.661 KM
5. Bosansko-podrinjski.....	126.544 KM
6. Srednjobosanski.....	628.433 KM
7. Hercegovačko-neretvanski	554.631 KM
8. Zapadnohercegovački.....	220.689 KM
9. Kanton Sarajevo.....	1.258.236 KM
10. Kanton 10 (Livno).....	188.900 KM

Za podršku socijalnim programima u Tuzlanskom i Zeničko-dobojskom kantonu utrošeno je 2.260.740,00 KM («Koksno-kemijski kombinat» – Lukavac, «Aida», «Livnica», «Tovrnica transportnih uređaja», «Polet» i «Unioninvest-elektromontaža» – Tuzla, «Interplet» – Brčko, «Frizer» i «Zmajevac» – Zenica, «Ola» – Olovo, «KTK» i «Vitex» – Visoko, «Polet» – Kakanj).

Do zastoja u implementaciji ovoga programa došlo je zato što su:

1. za cjelovito zbrinjavanje, a posebno kada je u pitanju *uplata dospjelih a neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u cilju povezivanja staža osiguranja, ako to nije u mogućnosti da uplati poduzeće*, potrebna ogromna sredstva koja se mjere desetinama miliona KM
2. u 2007. godini svi resursi Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje bili usmjereni na privremeno socijalno zbrinjavanje preko 80.000 demobiliziranih branitelja.

2.7. Rješavanje u drugostepenom postupku

Federalni zavod je prema članu 35. Zakona drugostepeni organ, tj. rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje o pravima po osnovu nezaposlenosti.

U izvještajnom periodu izjavljene su 642 žalbe protiv prvostepenih rješenja, a sa neriješenim žalbama, prenesenim iz 2006. godine (48), u rješavanju je bilo 690 predmeta. Ukupno je riješeno 618 žalbi: 422 žalbe su odbijene, 181 žalba je uvažena, 10 odbačenih, u jednom predmetu postupak je obustavljen, a 4 su ustupljene drugom organu. Ostalo je neriješeno 72 žalbe.

3. AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA

Aktivna politika zapošljavanja provodi se u skladu s članom 50. *Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Odlukom o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja, Priručnikom o mjerama za poticaj zapošljavanja i Okvirnim programom subvencija poslodavcima za poticaj zapošljavanja.*

Smanjivanje nezaposlenosti zavisi prvenstveno od općeg privrednog rasta. No, pored mjera makroekonomske politike, raskorak između ponude i potražnje radne snage moguće je djelomično prevladavati mjerama aktivne politike tržišta rada. Budući da se pojam aktivna politika tržišta rada često različito interpretira, pod tim pojmom podrazumijevaju se mjere usmjerene na unapređenje funkcioniranja tržišta rada.

Aktivna politika tržišta rada sadržava tri temeljne potkategorije: posredovanje – sa svrhom da se proces usaglašavanja slobodnih radnih mjesta i onih koji traže posao učini što učinkovitijim, obuka za tržište rada – sa svrhom unapređenja i prilagođavanja vještina i znanja onih koji traže posao, i neposredno poticanje zapošljavanja.

3.1. Programi poticaja zapošljavanja u kantonalnim službama za zapošljavanje

U skladu sa članom 6. Odluke o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja, Upravni odbor Federalnog zavoda je 14.02.2006. i 20.09.2006. godine donio odluke o raspodjeli sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje za sufinansiranje programa tržišta rada i Odluku o pozivu kantonalnim službama za kandidiranje programa tržišta rada.

Kantonalne službe za zapošljavanje su kandidirale svoje programe, a Komisija za ocjenu prijave i programa tržišta rada je konstatovala da su u datom roku dostavljeni programi tržišta rada po Prvom pozivu, osim Službe za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona, koja je to učinila naknadno. Sa svim kantonalnim službama za zapošljavanje zaključeni su ugovori o realizaciji programa tržišta rada. U skladu sa zaključenim ugovorima, kantonalnim službama je nakon potpisivanja ugovora isplaćeno 50% od ukupno odobrenih sredstava. Preostali dio sredstava se isplaćuje u skladu sa realizacijom programa tržišta rada.

Ugovorima je predviđeno da kantonalne službe, u suradnji sa općinskim biroima za zapošljavanje radno angažiraju nezaposlene osobe u skladu sa usvojenim programima tržišta rada. Također, predviđeno je da kantonalne službe u pisanoj formi i u kontinuitetu obavještavaju Federalni zavod o:

- raspisivanju i okončanju javnog natječaja
- listi prioriteta za dodjelu sredstava
- početku i toku realizacije programa
- dinamici i načinu utroška sredstava i
- riješenim zahtjevima nezaposlenih osoba sa evidencije nezaposlenih.

Kandidiranim programima tržišta rada (**45 po Prvom pozivu i 33 po Drugom pozivu**) predviđeno je zapošljavanje i radno angažiranje za 6.802 nezaposlene osobe, od čega:

- zapošljavanje – 5.477 nezaposlenih osoba i
- radno angažiranje putem javnih radova i pomoć starim i iznemoglim osobama – 1.325 nezaposlenih osoba.

Po dobivenoj obavijesti o pozivu za kandidiranje programa tržišta rada i nakon zaključenih ugovora sa Federalnim zavodom o realizaciji programa tržišta rada, kantonalne službe za zapošljavanje su objavile javni poziv poslodavcima i nezaposlenim osobama za učešće u realizaciji kandidiranih programa.

Kantonalne službe za zapošljavanje su, u skladu sa kriterijima, izvršile izbor poslodavaca i nezaposlenih radnika, te zaključile ugovore o realizaciji konkretnih programa.

Nakon zaključenja ugovora sa poslodavcima i nezaposlenim osobama, zaposleno je i radno angažirano 8.453 nezaposlene osobe, od čega je:

- zaposleno 5.762 osobe i
- radno angažirana 2.691 osoba.

Programima tržišta rada subvencionira se zapošljavanje nezaposlene osobe kod poslodavca u trajanju od 6 do 12 mjeseci, uz obavezu poslodavca da, nakon isteka perioda subvencioniranja, u radnom odnosu zadrži subvencioniranu osobu u većini slučajeva od 12

do 24 mjeseca.

Nezaposlene osobe se radno angažiraju i prilikom izvođenja javnih radova u trajanju od dva do tri mjeseca.

Poslodavci i nezaposlene osobe imale su primjedbe na obim dokumentacije koja je bila uvjet za apliciranje, a posebno kada je u pitanju samozapošljavanje. Prije početka realizacije programa manji broj poslodavaca i nezaposlenih osoba je odustajao uz obrazloženje da je iznos sredstava mali s obzirom na to da su poslodavci po određenim programima obavezni nakon isteka ugovora zadržati zaposlenika u radnom odnosu još 12 mjeseci.

Isto tako, nije realiziran planirani obim zapošljavanja po pojedinim programima zato što je zainteresiranost poslodavaca bila veća za neki drugi ponuđeni program, pa su kantonalne službe vršile preusmjeravanje sredstava iz programa u program, ali to nije uticalo na konačnu realizaciju planiranih programa niti je iziskivalo veća materijalna sredstva.

Kako je realizacija programa tržišta rada još u toku, posebno programa po **Drugom pozivu**, kantonalne službe nisu izvršile njihovu evaluaciju, što su obavezne učiniti u narednom periodu.

Prosječna cijena utrošenih sredstava za zapošljavanje jednog radnika je 2.903,14 KM po Prvom pozivu, odnosno 2.845,18 KM po Drugom pozivu.

Tabela 3: Pregled realizacije programa tržišta rada po Prvom pozivu

R. br.	Služba za zapošljavanje	Programi zapošljavanja	Planirano zaposliti radnika	Zaposleno radnika	Odobreno sredstava u KM	Isplaćeno sredstava u KM
1.	Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona	• Program samozapošljavanja	30	82	1.130.685,00	1.130.685,00
		• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	45	66		
		• Program „Posao za sve“	164	250		
		• Program obuke, doobuke i prekvalifikacije	39	15		
2.	Služba za zapošljavanje Posavskog kantona	• Program poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba	80	80	399.657,00	399.657,00
3.	Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS	186	294	2.234.241,00	2.234.241,00
		• Program zapošljavanja mladih bez roditeljskog staranja	30	30		
		• Program zapošljavanja osoba sa posebnim potrebama	30	46		
		• Program „Javni radovi“	250	666		
		• Program „Pomoć starim i iznemoglim osobama“	130	137		
4.	Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	130	179	2.025.025,00	2.025.025,00
		• Program sufinansiranja obuke uz rad	210	264		
		• Program samozapošljavanja	130	130		
		• Program zapošljavanja osoba sa invaliditetom	10	10		
		• Program „Solidarnost na djelu“	10	10		

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2007. GODINU

R. br.	Služba za zapošljavanje	Programi zapošljavanja	Planirano zaposliti radnika	Zaposleno radnika	Odobreno sredstava u KM	Isplaćeno sredstava u KM
5.	Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	23	43	350.000,00	350.000,00
		• Program zapošljavanja osoba sa KV i SSS	43	23		
		• Program „Posao za sve“	34	34	358.388,00	358.388,00
		• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	13	13		
		• Program zapošljavanja osoba sa KV i SSS u proizvodnim djelatnostima	55	55		
		• Program „Posao za sve“	35	35		
		• Program samozapošljavanja	10	10		
6.	Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona	• Program zapošljavanja u obiteljskom gospodarstvu, malim, srednjim i velikim poduzećima	240	231	1.219.853,00	1.219.853,00
		• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	30	31		
		• Program stručne obuke	60	74		
		• Program zapošljavanja osoba sa invaliditetom	10	22		
		• Program „Javni radovi“		352		
7.	Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS	60	145	1.179.577,00	1.179.577,00
		• Program „Posao za sve“	200	152		
		• Program „Posao za invalide“	18	9		
		• Program „Poljoprivrednik“	30	4		
8.	Služba za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	22	22	551.301,00	551.301,00
		• Program „Poljoprivrednici“	15	15		
		• Program prekvalifikacije, dokvalifikacije i stručnog osposobljavanja	20	21		
		• Program zapošljavanja osoba preko 40 godina života i 15 godina radnog iskustva	20	19		
		• Program „Posao za sve“	20	26		
		• Program „Javni radovi“		48		
9.	Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	179	176	2.410.260,00	2.358.000,00
		• Program zapošljavanja osoba sa SSS i KV	105	86		
		• Program „Posao za sve“	150	142		
		• Program „Posao za invalide“	45	45		
10.	Služba za zapošljavanje Kantona 10 (Livno)	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	20	11	491.013,00	491.013,00
		• Program „Posao za sve“	50	72		
		• Program prekvalifikacije, dokvalifikacije i preobuke	10	-		
		• Program „Javni radovi“		61		
Ukupno			2.991	4.236	12.350.000,00	12.297.740,00

Po Prvom pozivu kantonalnim službama za zapošljavanje odobrena su sredstva u iznosu od 12.000.000,00 KM, a Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona je koristila i dodatna sredstva u iznosu od 350.000,00 KM. Osim sredstava dobivenih od Federalnog zavoda, kantonalne službe za zapošljavanje su, u skladu sa svojim mogućnostima, obezbijedile i vlastita sredstva za realizaciju programa.

Tabela 4: Pregled realizacije programa tržišta rada po Drugom pozivu

Red. br.	Služba za zapošljavanje	Programi zapošljavanja	Planirano zaposliti radnika	Zaposleno radnika	Odobreno sredstava u KM	Isplaćeno sredstava u KM
1.	Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	50	23	1.130.685,00	1.130.685,00
		• Program „Posao za sve“	132	109		
		• Program samozapošljavanja	35	72		
2.	Služba za zapošljavanje Posavskog kantona	• Program zapošljavanja nezaposlenih osoba	80	80	399.657,00	399.657,00
3.	Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS	150	131	2.234.241,00	2.234.241,00
		• Program zapošljavanja osoba sa posebnim potrebama	48	48		
		• Program „Posao za sve“	267	267		
		• Program „Javni radovi“	845	1.337		
4.	Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	110	117	2.025.025,00	2.025.025,00
		• Program „Edukacijom do zaposlenja“	238	262		
		• Program „Samozapošljavanje u poljoprivredi i malom biznisu“	80	77		
		• Program „Zapošljavanje volontera medicinske i obrazovne struke u javnim ustanovama“	100	90		
		• Program zapošljavanja invalidnih osoba	42	31		
5.	Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	23	22	358.388,00	358.388,00
		• Program „Posao za sve“	25	24		
		• Program zapošljavanja osoba sa KV i SSS u proizvodnim zanimanjima	31	32		
6.	Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	16	16	1.219.853,00	1.219.853,00
		• Program preobuke, doobuke i prekvalifikacije	60	39		
		• Program zapošljavanja u obiteljskom gospodarstvu, obrtništvu, malim, srednjim i velikim poduzećima	300	301		
		• Program zapošljavanja invalida	30	28		
7.	Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS	80	124	1.179.577,00	1.179.577,00
		• Program „Posao za sve“	206	125		
		• Program „Solidarnost na djelu“	10	1		
		• Program „Poljoprivrednik“	10	1		
		• Program „Posao za invalide“	10	14		
8.	Služba za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog kantona	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VŠS	18	16	551.301,00	551.301,00
		• Program „VKV i KV“	14	17		
		• Program zapošljavanja osoba preko 45 godina života sa najmanje 15 godina radnog staža	16	20		
		• Program „Poljoprivrednici“	16	58		
		• Program prekvalifikacije, dokvalifikacije i stručnog osposobljavanja	20	26		

Red. br.	Služba za zapošljavanje	Programi zapošljavanja	Planirano zaposliti radnika	Zaposleno radnika	Odobreno sredstava u KM	Isplaćeno sredstava u KM
9.	Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo	• Program „Posao za sve“	669	629	2.410.260,00	2.408.400,00
10.	Služba za zapošljavanje Kantona 10 (Livno)	• Program zapošljavanja osoba sa VSS i VSS	20	20	491.013,00	491.013,00
		• Program „Posao za sve“	60	60		
U k u p n o			3.811	4.217	12.000.000,00	11.998.142,55

3.2. Program dugoročnih plasmana za poticaj zapošljavanja

Programom dugoročnih plasmana za poticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga promijenjen je pristup i koncept kreditiranja iz vlastitih namjenskih sredstava, čime su ta sredstva postala dostupna većem broju korisnika.

Sredstva revolving kreditne linije se koriste putem Investicijske banke Federacije BiH, a svrha kreditne linije je da pruži posebne uvjete za one korisnike koji imaju mogućnost i potrebu da novim zapošljavanjem radne snage doprinesu ublažavanju problema rastuće nezaposlenosti.

Iznos kredita je sljedeći:

- za industriju 25.000 KM po novozaposlenom radniku
- za zanatstvo i usluge 15.000 KM po novozaposlenom radniku
- za poljoprivrednu proizvodnju 10.000 KM po novozaposlenom radniku.

Rok otplate kredita je do 5 godina za industriju, zanatstvo i usluge, uključujući grace period, i 7 godina za poljoprivrednu proizvodnju, uključujući grace period. Na zahtjev korisnika kredita, rok otplate kredita može biti i kraći. Grace period je do 6 mjeseci za industriju, zanatstvo i usluge, 1 godina za poljoprivrednu proizvodnju, 2 godine za poljoprivrednu proizvodnju – zasadi.

Kamatne stopa za kreditnu liniju gdje rizik snosi banka su: 4% za industriju, zanatstvo i usluge (2% kamata IB FBiH + 2% kamata poslovne banke) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (1,5% kamata IB FBiH + 1,5% kamata poslovne banke).

Kamatne stope za kreditnu liniju namijenjenu za zapošljavanje nezaposlenih demobiliziranih branitelja, gdje rizik snosi Federalni zavod, jesu: 4% za industriju, zanatstvo i usluge (kamata IB FBiH u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima) i 3% za poljoprivrednu proizvodnju (kamata IB FBiH u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima).

U izvještajnom periodu odobreno je 117 kredita po kreditnoj liniji ZZ-260/*revolving* za zapošljavanje 828 novih radnika i zadržavanje 125 postojećih radnika.

Istovremeno, po kreditnoj liniji ZZ-266/*zapošljavanje demobiliziranih branitelja* odobreno je 36 kredita za zapošljavanje 101 novog radnika.

Od decembra 2007. godine intenziviran je monitoring ovih kreditnih linija uspostavljanjem sistema provjere efekata zapošljavanja.

3.3. Program zapošljavanja asistenata u visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim institucijama

Programom zapošljavanja asistenata u visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim institucijama, čija je realizacija započela krajem 2005. godine, sufinansirano je zapošljavanje asistenata u nastavnom i istraživačkom sektoru.

Svi univerziteti, fakulteti i instituti za naučnoistraživački rad u Federaciji BiH mogli su aplicirati za ovaj program, a kriterije za odabir osobe koja će se sufinansirati određivali su sami fakulteti u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti, koji se primjenjuju u određenom kantonu.

Programom je predviđeno da se poslodavac (visokoškolska ustanova ili naučnoistraživačka institucija) subvencionira sa 800,00 KM u bruto mjesečnom iznosu za plaću zaposlenika u ugovorenom periodu. Pored toga, po isteku sufinansiranja od godinu dana, podržava se stručno usavršavanje novozaposlenog u jednokratnom iznosu od 2.000 KM.

Do kraja izvještajnog perioda, 24 fakulteta, dva integrirana univerziteta (Zenica i Tuzla) i četiri naučnoistraživačke institucije su potpisali ugovore o zapošljavanju 134 asistenta.

3.4. Program zapošljavanja povratnika u Bosni i Hercegovini

Programom zapošljavanja povratnika u Bosni i Hercegovini planirano je zapošljavanje 300 nezaposlenih osoba (povratnika), i to:

- sufinansiranjem poslodavaca radi otvaranja novih radnih mjesta sa 3.000,00 KM bespovratno po jednoj osobi, na ime prilagođavanja poslovnog prostora, za nabavku potrebnih sredstava za proizvodnju i opreme, sa obavezom poslodavca da zaposlenu osobu zadrži u radnom odnosu najmanje 24 mjeseca, o čemu Federalnom zavodu dostavlja potrebne dokaze;
- sufinansiranjem samozapošljavanja povratnika u iznosu od 4.000,00 do 6.000,00 KM bespovratno po jednoj osobi, sa obavezom korisnika da se neće prijaviti na evidenciju nezaposlenih 36 mjeseci od dana dobivanja finansijskih sredstava, za pokretanje:
  - poljoprivredne djelatnosti
  - seoskog turizma
  - zanatske djelatnosti ili druge vrste malog biznisa.

Za Program je planirano 1.100.000,00 KM, a do kraja 2007. godine realizirano je 1.035.999,90 KM.

Tabela 5: Pregled korisnika u Federaciji BiH

R. br.	Kanton	Broj korisnika	Samo-zapošljavanje	Zapošljavanje	Odobreno sredstava u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Unsko-sanski	15	12	5	77.000,00
2.	Posavski	16	12	23	141.000,00
3.	Tuzlanski	3	2	7	32.000,00
4.	Zeničko-dobojski	12	6	37	141.000,00
5.	Bosansko-podrinjski	-	-	-	-
6.	Srednjobosanski	7	5	15	70.000,00
7.	Hercegovačko-neretvanski	14	8	12	78.000,00
8.	Zapadnohercegovački	-	-	-	-
9.	Kanton Sarajevo	14	13	7	99.000,00
10.	Kanton 10 (Livno)	84	83	3	341.000,00
U k u p n o		165	141	109	979.000,00

Nije bilo zahtjeva iz Bosansko-podrinjskog i Zapadnohercegovačkog kantona.

Tabela 6: Pregled korisnika u Bosni i Hercegovini

R. br.	Entitet	Broj korisnika	Samozapošljavanje	Zapošljavanje	Odobreno sredstava u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Federacija BiH	165	141	109	979.000,00
2.	Republika Srpska	3	-	80	240.000,00
3.	Brčko Distrikt	1	-	5	15.000,00
Ukupno		169	169	194	1.234.000,00

3.5. Drugi projekat podrške zapošljavanju (SESP)

Drugi projekat podrške zapošljavanju (SESP) implementira Federalno ministarstvo rada i socijalne politike – Jedinica za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER) u saradnji sa Federalnim zavodom i kantonalnim službama za zapošljavanje.

Ciljevi Drugog projekta podrške zapošljavanju jesu unapređenje rada službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i zapošljavanje 6.700 nezaposlenih osoba u periodu od 01.07.2005. do 30.09.2008. godine, starijih od 45 godina, prijavljenih na evidenciju nezaposlenih najmanje 30 dana prije objavljivanja javnog poziva, kao kategorije sa posebno otežanim pristupom zapošljavanju. Projektom je predviđeno zapošljavanje u 2007. godini najmanje 2.000 nezaposlenih osoba iz pomenute kategorije nezaposlenih, i to:

- sufinansiranjem zapošljavanja (3.000 KM po osobi)
- sufinansiranjem samozapošljavanja (3.000 KM po osobi)
- finansiranjem obuke (1.500 KM po osobi)
- finansiranjem javnih radova (800 KM po osobi).

Tabela 7: Pregled korisnika u Federaciji BiH po kantonima i godini realizacije

Red. br.	Kanton	Broj korisnika 2005.	Broj korisnika 2006.	Broj korisnika 2007.	Ukupno usluga podrške
1.	Unsko-sanski	72	274	252	598
2.	Posavski	0	37	52	89
3.	Tuzlanski	84	501	374	959
4.	Zeničko-dobojski	69	432	337	838
5.	Bosansko-podrinjski	0	5	24	29
6.	Srednjobosanski	109	236	282	627
7.	Hercegovačko-neretvanski	78	171	178	427
8.	Zapadnohercegovački	1	36	51	88
9.	Kanton Sarajevo	10	402	479	891
10.	Kanton 10 (Livno)	0	38	37	75
Ukupno		423	2132	2066	4621
<i>Pilot projekat „Aktivno traženje posla“ u TK i HNK (2006. i 2007. godina)</i>					166
UKUPNO					4787

Tabela 8: Pregled korisnika u Federaciji BiH po kantonima i obliku podrške

Red. br.	Kanton	Zaposleno	Samo-zaposleno	Obuka	Javni radovi	Pilot-projekat „Aktivno traženje posla“	Ukupno usluga podrške
1.	Unsko-sanski	473	100	-	25	-	598
2.	Posavski	85	2	2	-	-	89
3.	Tuzlanski	789	124	46	-	41 *	1000 *
4.	Zeničko-dobojski	572	222	-	44	-	838
5.	Bosansko-podrinjski	21	8	-	-	-	29
6.	Srednjobosanski	437	98	-	92	-	627
7.	Hercegovačko-neretvanski	333	92	2	-	125 *	552 *
8.	Zapadnohercegovački	86	2	-	-	-	88
9.	Kanton Sarajevo	641	243	7	-	-	891
10.	Kanton 10 (Livno)	18	57	-	-	-	75
Ukupno		3455	948	57	161	166	4787

*Napomena: U ukupnom broju su i korisnici Pilot projekta „Aktivno traženje posla“

Tabela 9: Pregled realizacije Programa SESP u 2007. godini

KANTON	SAMO-ZAPOŠLJAVANJE	IZNOS SRED-STAVA U KM	ZAPOŠLJAVANJE	IZNOS SRED-STAVA U KM	OBUKA	IZNOS SRED-STAVA U KM	JAVNI RADOVİ	IZNOS SRED-STAVA U KM	UKUPNO RADNIKA	IZNOS SRED-STAVA U KM
USK	41	56.580,00	142	195.960,00	-	-	10	3.680,00	193	256.220,00
PK	2	2.760,00	51	70.380,00	1	598,00	-	-	54	73.738,00
TK	42	57.960,00	314	425.040,00	-	-	-	-	356	483.000,00
ZDK	74	102.120,00	235	304.290,00	-	-	-	-	309	406.410,00
BPK	5	6.900,00	22	30.360,00	-	-	-	-	27	37.2600,00
SBK	19	26.220,00	170	247.020,00	-	-	-	-	189	273.240,00
HNK	33	45.540,00	145	192.510,00	1	230,00	-	-	179	238.280,00
ZHK	-	-	35	48.300,00	-	-	-	-	35	48.300,00
KS	90	124.200,00	344	447.120,00	2	850,99	-	-	436	572.170,99
K10	18	24.840,00	19	26.220,00	-	-	-	-	37	51.060,00
Ukupno:	325	448.500,00	1.493	2.057.580,00	4	1.678,99	10	3.680,00	1.726	2.511.438,99

3.6. Sajmovi zapošljavanja

Radi uspostavljanja i jačanja neposrednije suradnje sa poslodavcima i drugim socijalnim partnerima, Federalni zavod je i u 2007. godini učestvovao u pružanju pomoći kantonalnim službama za zapošljavanje pri organiziranju sajmova, koji promoviraju ponudu i potražnju na tržištu rada, ali i razvoj privrede u Bosni i Hercegovini.

U organizaciji Odjela za demokratizaciju OSCE-a, Sarajevske ekonomske razvojne agencije (SERDA), Općine Goražde i Službe za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona, u Goraždu je u martu održan sajam zapošljavanja gornjopodrinjske regije. Poslodavci iz javnog i privatnog sektora imali su priliku da se upoznaju sa mladima i ostalim nezaposlenim osobama koje traže posao iz Goražda, Foče, Višegrada, Čajniča, Novog Goražda, Rudog, Rogatice, Prače, Pala, Ustikoline i Kalinovika. Također u

organizaciji OSCE-a, uz partnerstvo sa Federalnim zavodom i kantonalnim službama za zapošljavanje, održani su sajmovi zapošljavanja u Mostaru, Visokom i Hadžićima.

Međunarodni sajam zapošljavanja (berza rada) u Zenici je održan u okviru Četvrtog specijaliziranog sajma ZEPS Intermetal.

Za oko 200 nezaposlenih osoba iz svih općina Zeničko-dobojskog kantona organiziran je prevoz (u aranžmanu općinskih biroa rada Breze, Doboju-Juga, Kaknja, Maglaja, Olova, Tešnja, Usore, Vareša, Visokog, Zavidovića i Žepča). Učešće u sajmu je uzelo 40 poslodavaca iz Bosne i Hercegovine (20), Slovenije (17), Hrvatske (2) i Holandije (1), koji su oglašavali radna mjesta uglavnom za proizvodna, građevinska i metalska zanimanja – zavarivače, bravare, zidare, tesare, ali i visokostručne kadrove. Tom prilikom zaposleno je 99 radnika, a poslodavci iz Slovenije su sklopili 69 ugovora o radu.

U organizaciji Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo održan je međunarodni sajam zapošljavanja, na kojem je pored domaćih poslodavaca učestvovalo i šest poslodavaca iz Slovenije, koji su oglasili potrebu za zapošljavanjem 85 radnika, uglavnom građevinskih zanimanja.

Sajmovi zapošljavanja, kao posebna praksa posredovanja u zapošljavanju, omogućili su direktne kontakte poslodavaca i nezaposlenih lica i pokazali dobre rezultate, zbog čega će Federalni zavod i u narednom periodu koordinirati i finansijski podržavati organizaciju ovakvih skupova.

3.7. Obuka, dokvalifikacija i prekvalifikacija metalnih radnika za rad u Italiji

U okviru Pilot-projekta obuke za nezaposlene državljane Bosne i Hercegovine, čiji je cilj zapošljavanje u kompanijama metalnog sektora u italijanskoj regiji Friuli Venezia Giulia, 60 osoba je uspješno završilo obuku radi zaposlenja u kompanijama «Cimolai» i «Fabbris» iz Pordenonea.

Svrha projekta je zapošljavanje bosanskohercegovačkih državljana sa zanimanjima iz metalnog sektora, profesionalna dokvalifikacija zavarivača i radnika metalne struke (proizvodni smjer) i priprema za tržište rada i poznatog poslodavca u Italiji.

Nosilac Projekta je Centro Formazione Pordenone – OSF (Centralna direkcija za rad, obrazovanje, univerzitet i istraživanja), a partneri u Projektu iz BiH su Federalni zavod, Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona, Bosanski kulturni centar Sarajevo i Srednja stručna škola Tešanj.

Ugovori o radu za bosanskohercegovačke državljane istovjetni su ugovorima koje imaju italijanski radnici i sklapaju se na period od jedne godine, uz mogućnost produženja. Kandidati su pored stručne obuke za varioce imali i obuku o zaštiti na radu, kao i kurs italijanskog jezika.

3.8. Ferijalni rad studenata u Saveznoj Republici Njemačkoj

I u 2007. godini, u suradnji sa Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine i Saveznom agencijom za rad SR Njemačke, organiziran je ferijalni rad za bosanskohercegovačke redovne studente u periodu ljetnog raspusta. Njemačka je odobrila ferijalni rad za 100 studenata iz BiH, od čega je 67 iz Federacije BiH.

Najčešće je riječ o radu na pomoćnim poslovima u hotelima, restoranima, poljoprivredi i, u manjoj mjeri, industriji. Radno vrijeme, plaće i ostali radni uvjeti usklađeni su sa tarifnim odredbama Njemačke, a strani studenti na ferijalnom radu na odgovarajućim poslovima ravnopravni su sa njemačkim radnicima.

4. ZAPOSŁJAVANJE STRANIH DRŽAVLJANA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod je nadležan za odobravanje zapošljavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca («Službene novine Federacije BiH», broj 8/99).

Članom 8. Zakona o zapošljavanju stranaca propisano je da se radna dozvola izdaje na određeno vrijeme, a najduže za jednu godinu, te, izuzetno, strancu koji ima odobrenje za stalno nastanjenje u Federaciji BiH, radna dozvola se može izdati i na neodređeno vrijeme.

U izvještajnom periodu dato je ukupno 1.495 odobrenja za izdavanje radnih dozvola stranim državljanima na period od tri mjeseca do jedne godine.

Nije dato ni jedno odobrenje za izdavanje radne dozvole na neodređeno vrijeme.

Odobrenja za izdavanje radnih dozvola uglavnom su data stranim državljanima koji su osnivači kompanija u Federaciji BiH ili su u njima direktori i izvršni direktori.

U toku 2007. godine odbijen je 41 zahtjev za izdavanje odobrenja za radnu dozvolu stranom državljanu.

S obzirom na to da u drugim državama radne dozvole izdaju institucije za zapošljavanje na nivou države, i dalje se nameće potreba za reguliranjem ove problematike na nivou države.

Tabela 10: Pregled izdatih odobrenja za radne dozvole u 2007. godini

Red. br.	DRŽAVA	KANTON											Ukupno
		USK	PK	TK	ZDK	BPK	SBK	HNK	ZHK	KS	K 10		
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Srbija	34	7	51	60	12	16	23	1	147	5	356	
2.	Hrvatska	12	18	2	15	0	8	62	46	108	5	276	
3.	Turska	18	0	29	33	1	4	1	0	105	0	191	
4.	Kina	17	1	26	18	3	6	17	5	77	13	183	
5.	Crna Gora	2	0	4	10	0	4	1	0	57	0	78	
6.	Slovenija	7	0	2	3	0	12	1	0	43	4	72	
7.	Njemačka	5	1	6	11	1	1	6	1	12	0	44	
8.	Makedonija	1	4	10	6	0	1	1	0	20	0	43	
9.	Austrija	1	0	4	1	1	4	2	0	25	4	42	
10.	Italija	3	0	3	3	0	1	2	2	8	0	22	
11.	Indija	0	0	2	17	0	1	0	0	1	0	21	
12.	SAD	2	0	0	2	0	0	0	0	11	0	15	
13.	Velika Britanija	0	0	2	0	0	1	1	1	9	0	14	
14.	Francuska	0	0	1	2	0	0	1	0	7	0	11	
15.	Iran	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	10	
16.	Holandija	1	0	1	1	0	0	0	0	6	0	9	
17.	Egipat	0	0	0	0	1	0	1	0	6	0	8	
18.	Ukrajina	0	0	0	3	0	0	1	0	4	0	8	
19.	Rusija	0	0	0	0	0	0	2	1	4	0	7	
20.	Češka	0	0	2	0	0	0	1	1	3	0	7	
21.	Švadska	0	0	0	1	0	1	0	0	4	0	6	
22.	Grčka	0	0	0	0	0	0	1	0	5	0	6	
23.	Rumunija	0	0	0	0	0	0	0	4	1	1	6	
24.	Moldavija	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5	
25.	Poljska	0	0	1	0	0	1	0	0	2	0	4	
26.	Irsk	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	4	
27.	Sirija	0	0	1	0	0	2	0	0	1	0	4	
28.	Albanija	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	
29.	Španija	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	3	
30.	Jordan	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	
31.	Bugarska	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	

Red. br.	DRŽAVA	KANTON											Ukupno
		USK	PK	TK	ZDK	BPK	SBK	HNK	ZHK	KS	K 10		
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	
32.	Palestina	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
33.	Slovačka	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	
34.	Kenija	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	
35.	Finska	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
36.	Australija	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
37.	Nepal	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2	
38.	Malezija	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
39.	Saudijska Arabija	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
40.	Pakistan	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	
41.	Švajcarska	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
42.	Irak	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
43.	Tunis	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
44.	Kuvajt	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
45.	Estonija	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
46.	Koreja	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
47.	Brazil	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
48.	Mađarska	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
49.	Izrael	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
50.	Libanon	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
51.	Južnoafrička Rep.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
52.	Litvanija	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
53.	Malta	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
54.	Meksiko	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
55.	Sudan	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
Ukupno		107	31	150	189	20	64	131	63	708	32	1.495	

5. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA I SELEKCIJA

Projekat izrade vodiča za apsolvente visokoškolskih ustanova «Prvi koraci u potrazi za poslom» realizirao je Federalni zavod u suradnji sa Udruženjem američko-bosanskohercegovačke akademske razmjene (BAAR) i djelomično sponzorstvo Američkog vijeća za međunarodno obrazovanje (ACTR/ACCELS).

Cilj projekta je bila izrada i publiciranje informativno-edukativne brošure čiji sadržaj obuhvata informacije o tehnikama traženja zaposlenja, uslugama koje nude kantonalne službe za zapošljavanje, pravima i obavezama, značaju samoaktivacije i cjeloživotnog učenja.

Brošura je štampana u 5.000 primjeraka i distribuirana univerzitetima u Federaciji BiH.

6. ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA

Ispitivanje tržišta rada u 2007. godini je provedeno na području devet kantona u Federaciji BiH u okviru redovnih aktivnosti Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje. Anketirano je 4.166 poslodavaca, koji su iskazali 7.579 potreba za zapošljavanjem radnika različitog obrazovnog profila.

Rezultati anketiranja poslodavaca su poslužili kao osnova za planiranje odgovarajućih mjera i aktivnosti za unapređenje sektora tržišta rada i zapošljavanja i za jačanje suradnje sa obrazovnim institucijama.

Pri realizaciji pomenutih aktivnosti angažirane su osobe sa završenim fakultetom prijavljene na evidenciji nezaposlenih i za taj posao su dobile odgovarajuću novčanu naknadu. Nakon obrade prikupljenih podataka, pripremljena je publikacija «Analiza tržišta

rada i zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine», sa odgovarajućim preporukama, i distribuirana je svim zainteresiranim institucijama i organizacijama u Bosni i Hercegovini.⁶

Deset najbrojnijih zanimanja za koja su iskazane potrebe u 2007. godini znatno se razlikuju od potražnje iz 2006. godine. Tako je npr. iskazano povećanje potreba za stolarima (42,15%), krojačima (67,98%), tesarima (66,53%), obućarima (15,81%), zidarima (51,36%), pravnicima (14,02%) i bravarima (34,53%). S druge strane, smanjena je potreba za šivačima (36,89%), prodavačima (31,04%) i ekonomistima (10,92%).

7. INFORMIRANJE

Radi transparentnosti svoga rada, Federalni zavod je u 2007. godini redovno obavještavao javnost o svojim aktivnostima. Svakog mjeseca su objavljivana saopštenja za javnost sa svim relevantnim podacima iz oblasti zapošljavanja, a održane su i konferencije za novinare povodom potpisivanja Sporazuma o realizaciji Drugog projekta podrške zapošljavanju u 2007. i 2008. godini sa Jedinicom za implementaciju SESP-a, predstavljanja Programa zapošljavanja povratnika u Bosni i Hercegovini, revolving kreditne linije za poticaj zapošljavanja demobiliziranih boraca, podataka o realiziranim aktivnostima u 2006. godini, rezultata analize tržišta rada i dr.

Brošure *Kako pokrenuti vlastiti biznis?* i *Prvi koraci u potrazi za poslom – vodič za apsolvante*, kao i letak *Ko se smatra nezaposlenom osobom – prava po osnovu nezaposlenosti* promovirani su u svim medijima, a distribuirani su nezaposlenim licima posredstvom kantonalnih službi, tj. biroa za zapošljavanje, i univerziteta u Federaciji BiH.

Bilten – u kojem su mjesečno objavljivani statistički podaci (tabelarno i grafički) o zaposlenosti i nezaposlenosti u Federaciji BiH, kao i ostali važni dokumenti – dostavljan je na više od 300 adresa vladinih i nevladinih organizacija, kao i *Informator* u kojem su objavljivane aktuelnosti o aktivnostima Federalnog zavoda i drugim dešavanjima na tržištu rada.

Također, u sklopu projekta uvođenja sistema upravljanja kvalitetom, a radi uspostavljanja kvalitetnog odnosa s javnošću, kreirana je četverogodišnja *Strategija komuniciranja* Federalnog zavoda, koja se razrađuje na godišnje operativne planove.

Za informacije u vezi sa zapošljavanjem, tržištem rada, aktivnostima Federalnog zavoda i javnim pozivima korištene su mogućnosti informiranja putem WEB stranice www.fzzz.ba, na kojoj je u protekloj godini u prosjeku mjesečno evidentirano oko 1.000 posjeta.

Sa svim elektronskim i štampanim medijima ostvarena je dobra suradnja i poslovi informiranja su obavljani u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

8. AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA FEDERALNOG ZAVODA I KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

8.1. Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja («Papilot»)

Projektom «Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja» predviđeno je sistematsko osposobljavanje stručnih radnika Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, prema utvrđenoj metodologiji izvođača Projekta – Zavoda «Papilot» iz Ljubljane. Stručni radnici su zaposlenici Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje koji su aktivno uključeni u proces kreiranja, pripreme, realizacije i nadzora mjera aktivne politike

---

⁶ Publikacija je dostupna na WEB stranici Federalnog zavoda: www.fzzz.ba

zapošljavanja na federalnom i kantonalnom nivou te u aktivnosti informiranja, savjetovanja i posredovanja u zapošljavanju na općinskom (lokalnom) nivou.

U posljednjem kvartalu 2007. godine provedena je pripremna faza Projekta, koja je uslijedila radi utvrđivanja postojećeg stanja u oblasti ljudskih i tehničkih resursa u Federalnom zavodu, kantonalnim službama i biroima za zapošljavanje. S tim u vezi je pripremljena sveobuhvatna studija o stanju pomenutih resursa, koja sadrži odgovarajuće preporuke za unapređenje organizacije i efikasnosti rada u Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje.

Pored toga, provedene su i sljedeće aktivnosti:

- Pilot-obuka nezaposlenih osoba za aktivno traženje posla, koju je provela Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona u suradnji sa Federalnim zavodom, a uz pomoć stručnih radnika Zavoda «Papilot»
- Projekat je uspješno predstavljen u Federalnom zavodu, kantonalnim službama i biroima za zapošljavanje
- Pripremljen je nacrt termina i lokacija za održavanje inicijalnih seminara, kao i za intenzivno osposobljavanje trenera
- Formirani su stručni interdisciplinarni timovi Projekta, u koje su imenovani predstavnici resornog ministarstva, Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje
- Predstojeće projektne aktivnosti su u potpunosti saglasne sa Programom rada za 2008. godinu, pri čemu je pripremljen i pilot-projekat aktivne politike zapošljavanja «Uspjet ću».

8.2. Uvođenje sistema upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2000

Međunarodni sistem upravljanja kvalitetom ISO 9001:2000 specificira zahtjeve sistema upravljanja kvalitetom za organizacije koje treba da demonstriraju svoju sposobnost da isporuče proizvod ili pruže usluge koje (proizvodi i usluge) ispunjavaju zahtjeve korisnika i zahtjeve primjenjive regulative, a u svrhu povećanja zadovoljstva kupca ili korisnika usluge.

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje sistema upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2000 u Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje, uključujući općinske biroe za zapošljavanje, radi unapređenja rada i usluga posredovanja u zapošljavanju nezaposlenih osoba i osiguravanja efikasnosti i mjerljivosti postavljenih ciljeva i ostvarenih učinaka
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza postojećeg stanja u Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje • Definiranje potreba i ciljeva • Prijedlog mjera i metodološkog pristupa koji će omogućiti uvođenje sistema upravljanja kvalitetom • Izrada elaborata projekta o uvođenju sistema kvaliteta • Utvrđivanje dinamičkog plana realizacije projekta • Pomoć pri izradi Poslovnika kvaliteta u skladu sa ISO 9001:2000 • Pomoć pri izradi nedostajućih procedura sistema kvaliteta • Implementacija Poslovnika i procedura u praksi • Provjera funkcionalnosti sistema • Korektivne akcije nakon provjere funkcionalnosti sistema
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Zaposlenici Federalnog zavoda, kantonalnih službi i biroa za zapošljavanje
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Drugog programa podrške zapošljavanju i Federalnog zavoda

Partneri u realizaciji:

- Agencija QS, Georad doo, BH Quality, Jedinica za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja, kantonalne službe za zapošljavanje

U toku 2007. godine realizirano je dvije trećine projekta, a certifikacijski audit je planiran za period maj – juni 2008. godine.

8.3. Program poticaja zapošljavanja stručnih saradnika u kantonalnim službama za zapošljavanje

Ovim programom bilo je predviđeno sufinansiranje zapošljavanja pripravnika visoke stručne spreme za poslove profesionalne orijentacije i selekcije i podrške informacionom sistemu u kantonalnim službama za zapošljavanje, kako bi se prevazišle teškoće u radu službi zbog nedostatka stručnih osoba za pomenute oblasti. Programom je predviđeno sufinansiranje dva pripravnika (dipl. psihologa i dipl. inženjera elektrotehnike ili drugih tehničkih nauka) u svakoj kantonalnoj službi za zapošljavanje, u bruto iznosu 600 KM za svaku osobu u periodu od 12 mjeseci. Predviđena finansijska sredstva za 2007. godinu iznosila su 50.000 KM.

U realizaciji ovog programa učestvovala su:

1. Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona – nakon obavljenog pripravničkog staža – u stalni radni odnos primila je diplomiranog psihologa i diplomiranog inženjera informatike.
2. Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona – nakon obavljenog pripravničkog staža – u stalni radni odnos primila je diplomiranog psihologa i diplomiranog inženjera informacionih tehnologija. Također, Služba je koristila sredstva za sufinansiranje još dva pripravnika (dipl. psihologa). Period sufinansiranja ističe u maju 2008. godine.
3. Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona – nakon obavljenog pripravničkog staža – u stalni radni odnos primila je diplomiranog psihologa.

Službe za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog, Bosansko-podrinjskog, Tuzlanskog i Kantona Sarajevo iskazale su potrebu za zapošljavanjem psihologa i inženjera informatike, ali nisu podnijele potrebnu dokumentaciju, niti su u 2007. godini po drugom osnovu izvršile popunu tih radnih mjesta.

9. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Federalni zavod je obavezan po Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje informacionog sistema u oblasti rada i zapošljavanja. S tim u vezi je i počeo rad na projektu Jedininstvenog informacionog sistema EPIS sredinom 2004. godine, a do 2007. godine izvršena je njegova implementacija u šest kantonalnih službi za zapošljavanje.

Tokom 2007. godine Federalni zavod je radio na održavanju postojećeg sistema, te pružao tehničku podršku kantonalnim službama. Također, u suradnji sa Izvođačem informacionog sistema, stručni suradnici Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje radili su na testiranju i doradi aplikacije EPIS. U julu 2007. godine, članovi BT Tima, Izvođač i Podizvođač na Projektu, izvršili su primopredaju klijent aplikacije u okviru EPIS sistema. Tokom septembra 2007. godine počela je implementacija ovog sistema u Službi i biroima za zapošljavanje Tuzlanskog kantona.

Upravni odbor Federalnog zavoda donio je Odluku da se izvođaču radova, firmi «Witnet d.o.o.», ostavi rok do 29.02.2008. godine da u cijelosti završi plaćene ugovorene radove na implementaciji Projekta. U protivnom, pokrenut će se spor pred nadležnim sudom.

U oblasti ekonomskih poslova, a za potrebe finansijskog i knjigovodstvenog poslovanja, početkom 2007. godine izvršena je implementacija aplikativnog rješenja «Paris» firme «PING d.o.o.» u Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje.

Federalni zavod je u suradnji sa Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja proveo početkom 2007. godine testiranje informatičke pismenosti zaposlenika kantonalnih službi i biroa za zapošljavanje. Na osnovu rezultata, zaključeno je da zaposlenici nemaju dovoljan nivo znanja u oblasti informacionih tehnologija, te je napravljen projekat čiji je cilj unapređenje znanja zaposlenika i uspostavljanje jedinstvenih kriterija općeg informatičkog obrazovanja, kao i omogućavanje međunarodno priznate kvalifikacije za poznavanje vještina rada na računaru. U skladu sa tim, raspisan je tender i potpisan ugovor sa Vanjsko-trgovinskom komorom BiH i «BHM d.o.o.» za obuku zaposlenika u kantonalnim službama i biroima za zapošljavanje, u okviru «Start» programa ECDL (četiri modula), a obuka je počela u septembru 2007. godine.

Početkom juna 2007. godine Vlada Federacije BiH je zadužila Federalni zavod da u suradnji sa ostalim federalnim institucijama aktivno učestvuje u akciji suzbijanja rada na crno. S tim u vezi, Federalni zavod je ostvario suradnju sa Federalnim zavodom za PIO/MIO putem sedmične razmjene spiskova prijava osoba na fond penzijskog i invalidskog osiguranja. Te je spiskove informatički obrađivao i sedmično prosljeđivao na provjeru kantonalnim službama za zapošljavanje radi usklađivanja i brisanja onih osoba sa evidencije nezaposlenih koje su prijavljene na fond penzijskog i invalidskog osiguranja.

Također, u Federalnom zavodu je u izvještajnom periodu izvršena zamjena zastarjele i nabavka nedostajuće računarske opreme, tako da je poboljšana informatička infrastruktura, te omogućeno da skoro svi zaposlenici imaju pristup informacionom sistemu, elektronskoj pošti i Internetu. Nabavljena je i instalirana oprema i aplikativno rješenje «Jantar» za potrebe evidencije prisustva na radu.

Federalni zavod je učestvovao i u realizaciji projekta USAID ELMO, koji provodi Akcioni plan za reformu sistema administracije socijalnog osiguranja, a koji se odnosi na Jedinstveni sistem registracije, prikupljanja naplate doprinosa u Poreznoj upravi Federacije BiH. Zaključkom Vlade Federacije BiH od 22.11.2007. godine, Federalni zavod je, kao jedan od subjekata, u obavezi da aktivnosti u vezi sa ovom reformom stavi u prioritet svog djelovanja.

U okviru projekta «Reforma politike zapošljavanja i formiranje informacionog sistema tržišta rada», koji vode Evropska komisija i Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Federalni zavod je aktivno učestvovao u oblasti informacionih tehnologija na uspostavi Jedinstvenog informacionog sistema, te definiranju i postavkama integralnog sistema. U okviru Projekta, Federalnom zavodu će biti doniran dio računarske opreme radi poboljšanja implementacije Jedinstvenog informacionog sistema EPIS, čime će se stvoriti pretpostavke za uspostavu integralnog sistema tržišta rada Bosne i Hercegovine.

10. UPRAVNI ODBOR

U 2007. godini Upravni odbor je razmatrao najznačajnija pitanja iz nadležnosti Federalnog zavoda i ostvarivanja funkcija zapošljavanja.⁷

Na svim sjednicama Upravnog odbora razmatrane su mogućnosti implementacije Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, posebno pitanja obezbjeđenja nedostajućih sredstava i načina raspodjele sredstava za isplatu novčanih naknada nezaposlenim demobiliziranim braniocima.

U izvještajnom periodu Upravni odbor je usvojio:

- Izvještaj o radu za 2006. godinu
- Godišnji obračun i Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana za period 1.1. – 31.12.2006. godine
- Zbirni izvještaj o redovnom godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31.12.2006. godine
- Program rada Zavoda za 2007. godinu
- Plan zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2007 – 2010. godina
- Program zapošljavanja povratnika u Bosni i Hercegovini
- Uvjete i postupak odobravanja reprograma kredita za poticaj zapošljavanja
- Inovirani tekst Programa dugoročnih plasmana za poticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga
- Okvirni program stručnog osposobljavanja, dokvalifikacije, prekvalifikacije i drugih oblika sticanja znanja i vještina
- Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2006. godinu
- Finansijski plan za 2007. godinu i procjene plana za 2008. i 2009. godinu
- Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za obračunski period od 1.1.2002. do 30.6.2006. godine
- Akcioni plan na bazi Izvještaja Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Izvještaje o izvršenju Finansijskog plana, tromjesečno
- Nacrt programa rada za 2008. godinu,

kao i niz odluka koje se odnose na provođenje utvrđenih mjera aktivne politike zapošljavanja, uvjete za njihovo provođenje i potrebna finansijska sredstva:

- Odluku o izmjenama Uslova i postupka odobravanja reprograma kredita za poticaj zapošljavanja
- Odluku o dopuni Programa dugoročnih plasmana za poticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga
- Odluku o otvaranju transakcijskog računa za potrebe Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla
- Odluku o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda kantonalnim službama za zapošljavanje radi isplate novčanih naknada nezaposlenim demobiliziranim braniocima/razvojačenim braniteljima
- Odluku o raspodjeli sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje za sufinansiranje programa tržišta rada
- Odluku o produžetku roka za reprogram kredita

---

⁷ U izvještajnom periodu održano je 12 sjednica Upravnog odbora

- Odluku o odobravanju sredstava za izradu i štampanje brošure o aktivnom traženju posla i dr.

Također, u vezi sa radom Zavoda, Upravni odbor je donio Odluku o davanju saglasnosti na Odluku o sistematizaciji radnih mjesta u Federalnom zavodu za zapošljavanje, Pravilnik o radu, Pravilnik o obrazovanju, osposobljavanju i usavršavanju zaposlenika, Pravilnik o čuvanju i upotrebi pečata, Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih automobila, Pravilnik o načinu korištenja i upotrebi mobilnih i fiksnih telefona, kao i više odluka o javnoj nabavci.

11. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

S obzirom na to da je Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno da Federalni zavod usklađuje, koordinira i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, na sastancima direktora Federalnog zavoda sa direktorima kantonalnih službi za zapošljavanje⁸ dogovarano je, između ostalog, i o:

- pitanjima koja su se odnosila na provedbu Sporazuma o implementaciji i finansiranju projektnih aktivnosti Drugog projekta podrške zapošljavanju u 2007. godini
- implementaciji Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla
- implementaciji Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica i aktivnostima u vezi sa isplataama novčanih naknada demobiliziranim braniocima
- distribuciji prihoda od doprinosa
- rezultatima programa zapošljavanja Federalnog zavoda koji se provode u suradnji sa kantonalnim službama
- realizaciji Programa zapošljavanja osoba sa invaliditetom i Programa zapošljavanja povratnika u Bosni i Hercegovini
- teškoćama u implementaciji jedinstvenog informacionog sistema
- rezultatima djelovanja Štaba za provođenje Plana akcije kontrole rada na crno
- dosljednoj primjeni Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja i o drugim temama bitnim za ostvarivanje funkcija službi za zapošljavanje.

12. SURADNJA SA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

I u 2007. godini, Federalni zavod je ostvario niz kontakata i vrlo sadržajnu suradnju sa brojnim institucijama i organizacijama koje imaju značajnog uticaja na razvoj tržišta rada i zapošljavanja u Bosni i Hercegovini.

Kontinuirano se odvijala suradnja sa Vladom Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, posebno sa Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja, te sa Federalnim ministarstvom finansija, Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i Federalnim ministarstvom razvoja, obrta i poduzetništva. Nije izostala suradnja ni sa drugim društvenim subjektima, poput Privredne komore Federacije BiH, Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, univerziteta u Federaciji BiH i dr.

---

⁸ U izvještajnom periodu održano je 10 sastanaka

Federalni zavod je također aktivno učestvovao i pružao podršku svim razvojnim programima i projektima međunarodnih institucija koji se odnose na unapređenje sektora tržišta rada i zapošljavanja, a i na reformu obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini, pri čemu je potrebno izdvojiti Evropsku komisiju (EC), Vijeće Evrope (COE), Evropski trening centar (ETF), Svjetsku banku (WB), Organizaciju za sigurnost i suradnju u Evropi (OSCE), Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP), Američku agenciju za međunarodni razvoj (USAID), Njemačko društvo za tehničku suradnju (GTZ), Američko vijeće za međunarodno obrazovanje (*ACTR/ACCELS*) i dr.

Posebno je značajan početak projekta Evropske unije «Reforma politike zapošljavanja i uspostava informatičkog sistema tržišta rada za Bosnu i Hercegovinu» (EuropeAid/123680/C/SER/BA), koji je za cilj postavio izradu nacionalne strategije zapošljavanja i godišnjih akcionih planova zapošljavanja, objedinjavanje informacijskih sistema u sektoru tržišta rada i zapošljavanja i usaglašavanje radnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini.

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA

Jozo Ursa

Broj: 01/1-34-550/08

Datum: 28.02.2008. godine